

Històries naturals

Retrat cognitiu dels processos d'aparellament humà

Martí Domínguez

Ho escriu James Joyce, en un famós fragment del *Retrat de l'artista adolescent*: "Una jove era davant seu, enmig del corrent, mirant sola i tranquil·la el mar obert. Semblava que un art màgic li donara l'aparença d'un ocell de mar bell i estrany. Les seues cames eren esveltes com les de les grues i sense cap taca, excepte on la taca maragda d'una alga de mar [...] Però els llargs cabells rossos eren els d'una noia, i segellat amb el prodigi de la bellesa mortal, el seu rostre [...] Quan va sentir la presència i l'adoració dels ulls de Stephen, els seus ulls es varen girar cap a ell, i varen suportar tranquil·lament aquella mirada, ni avergonyits ni provocatius. La imatge de la jove havia penetrat en la seua ànima per a sempre i ni una paraula havia trencat el silenci del seu èxtasi." La descripció no pot ser més còrporadora. Amb una mirada inexpressiva d'ella n'hi ha prou perquè Stephen Dedalus, l'*alter ego* de Joyce, s'enamora profundament.

Com diu John Banville, a la bella novel·la que és *El mar*: "La imatge d'ella sorgia dintre meu sense invocar-la, un súcube interior, i un torrent de desig enfetgegava l'arrel mateixa del meu ésser." L'enamorat queda atrapat en la "imatge" d'ella, sense que aquesta faça gairebé res més sinó mostrar-se, és a dir, exposar-se a l'esguard valoratiu i extasiat de l'amant. Però quan ella mira, també fa de seguida la pròpia valoració del candidat que gosa inspeccionar-la. En l'encreuament de mirades hi ha tot un llarg i complicat repertori d'estimaci-

ons, que depenen, que varien molt, entre tots dos.

En un estudi publicat a la prestigiosa revista *Proceedings of the National Academy of Sciences*, Peter M. Todd, investigador de ciències cognitives de la Universitat d'Indiana, ha intentat definir què busquen homes i dones en el moment de triar parella ("Different cognitive processes underlie human mate choices and mate preferences" -10.1073/pnas.0705290104-).

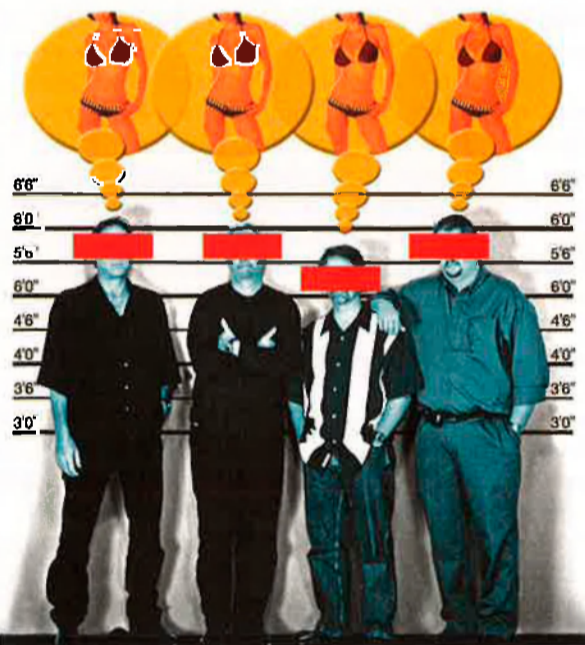
L'experiment es va dur a terme a Munic, amb 26 homes i 20 dones: els participants, que tenien entre 26 anys i 40,

havia d'omplir un qüestionari dient què és allò que buscaven en la parella (riquesa, estatus, compromís familiar, aspecte físic, salut i atractiu). Després eren sotmesos a *cites ràfega*, és a dir, a reunions de tres a set minuts: tan sols podien estudiar-se breument, i intercanviar algunes paraules i mirades.

Ah, de segur que ja us n'imagineu els resultats! Els homes no varen seguir de cap manera les preferències que havien indicat en el qüestionari abans de la trobada. Com diu Todd, varen triar exclusivament per l'aspecte físic, i pràcticament estigueren disposats a tenir una cita amb qualsevol de les dones, sempre que tingueren un mínim d'atractiu físic. En

canvi, elles varen discriminar més, i les més atractives sexualment varen escollir els homes més suggeridors. "Les dones feren ofertes a homes que tenien qualitats equiparables. No anaren més avall. Sabien què podien obtenir i apuntaren a aquell nivell" diu Todd. D'aquesta manera, segons aquest investigador, els homes segueixen el comportament que va definir Charles Darwin per als mamífers: de femelles exigents i mascles competitius.

De segur que la jove sota l'adoració dels ulls de Stephen també sap què vol. I el seu rostre -segellat amb el prodigi de la bellesa mortal- inspecciona el candidat fredament, suportant tranquil·lament aquella mirada. La jove/ocell-de-mar alçarà el vol i l'artista adolescent sempre la recordarà com l'amor inassolible. Amb aquella *cita ràfega* tots dos varen tenir-ne prou. Potser Stephen apuntava massa alt...

“Les dones feren ofertes a homes que tenien qualitats equiparables. No anaren més avall. Sabien què podien obtenir i apuntaren a aquell nivell”